

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 24C/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419202809
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Šalamún
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2021:6419202809.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Vladimírom Šalamúnom v právnej veci žalobkyne: G. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. R. P. XX/XX, XXX XX D. - P., I. republika, zastúpenej: JUDr. Samuel Baránik, advokát, so sídlom P. 7, 811 03 Bratislava 1, proti žalovanej: Slovenská republika v mene ktorej koná 1/ Slovenský pozemkový fond, IČO 17 335 345, Búdková 36, 817 15 Bratislava, 2/ LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, IČO 36 038 351, Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, o určenie vlastníctva, takto

rozhodol:

I. U r č u j e sa, že do dedičstva po zosnulom D. I. rod. I., nar. XX.XX.XXXX, zosn. dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom U. XX, patria nehnuteľnosti:

- Pozemok s parc. č. E-KN XXX/X - orná pôda o výmere 15.167 m², vedený na LV č. XXX, ktorý pre k.ú. U. vedie Okresný úrad Banská Štiavnica, katastrálny odbor, a to v spoluvlastníckom podiele vo veľkosti 2/16 z celku, ktorý je t.č. vedený ako súčasť podielu zapísaného pod B XX listu vlastníctva,
- Pozemok s parc. č. E-KN XXX - trvalý trávny porast o výmere 739 m², vedený na LV č. XXX, ktorý pre k.ú. U. vedie Okresný úrad Banská Štiavnica, katastrálny odbor, a to v spoluvlastníckom podiele vo veľkosti 2/16 z celku, ktorý je t.č. vedený ako súčasť podielu zapísaného pod B XX listu vlastníctva,
- Pozemok s parc. č. E-KN XXX/X - lesný pozemok o výmere 761 m², vedený na LV č. XXX, ktorý pre k.ú. U. vedie Okresný úrad Banská Štiavnica, katastrálny odbor, a to v spoluvlastníckom podiele vo veľkosti 2/16 z celku, ktorý je t.č. vedený ako súčasť podielu zapísaného pod B XX listu vlastníctva,
- Pozemky s parc. č. E-KN XXX - orná pôda o výmere 9.375 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 8.548 m², E-KN XXX - orná pôda o výmere 15.161 m², E-KN XXX/X - lesný pozemok o výmere 10559 m², E-KN XXX/X - lesný pozemok o výmere 280 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 8442 m², E-KN XXX - orná pôda o výmere 2.080 m², E-KN XXX - trvalý trávny porast o výmere 1.630 m², E-KN XXX/X - lesný pozemok o výmere 735 m², E-KN XXX/X - lesný pozemok o výmere 580 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 4.767 m², E-KN XXX - orná pôda o výmere 4.313 m², E-KN XXX/X - orná pôda o výmere 29.381 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 6196 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 5.311 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 6.489 m², E-KN XXX - lesný pozemok o výmere 2.494 m², E-KN XXX/X - lesný pozemok o výmere 508 m², E-KN XXX/X - lesný pozemok o výmere 55 m², vedené všetky na LV č. XXX ktorý pre k.ú. U. vedie Okresný úrad Banská Štiavnica, katastrálny odbor, a to v spoluvlastníckom podiele vo veľkosti 2/16 z celku, ktorý je t.č. vedený ako súčasť podielu zapísaného pod B X listu vlastníctva,
- Pozemky s parc. č. E-KN XXX/X - orná pôda o výmere 278 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 854 m², E-KN XXX/XX - lesný pozemok o výmere 6 m², vedené všetky na LV č. XXXX, ktorý pre k.ú. L. vedie Okresný úrad Žiar nad Hronom, katastrálny odbor, a to v spoluvlastníckom podiele vo veľkosti 2/16 z celku, ktorý je t.č. vedený ako súčasť podielu zapísaného pod B X listu vlastníctva,
- Pozemky s parc. č. E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 78 m², E-KN XXX/XX - lesný pozemok o výmere 2.461 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 379 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 685 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 228 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 226 m², vedené všetky na LV č. XXXX, ktorý pre k.ú. L. vedie Okresný úrad Žiar

nad Hronom, katastrálny odbor, a to v spoluvlastníckom podiele vo veľkosti 2/16 z celku, ktorý je t.č. vedený ako súčasť podielu zapísaného pod B X listu vlastníctva.

II. Žalobkyni nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou dňa 22.08.2019 sa žalobkyňa domáhala určenia, že nehnuteľnosti, pôvodne zapísané v pozemnoknižnej vložke č. XX vedenej pre k.ú. U. na právnych predchodcov žalobkyne L. I. a R. I. rodenú G. v spoluvlastníckom podiele 2/16 patria do dedičstva po otcovi žalobkyne D. I. rod. I., nar. XX.XX.XXXX, zosn. dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom U. XX.

2. Žalobkyňa svoj v žalobe uplatnený nárok odôvodnila tým, že je jedinou dedičkou zosn. D. I., nar. XX.XX.XXXX, zosn. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel ako vdovec a zanechal jediné dieťa - žalobkyňu. Rodičia D. I. sa volali L. I. a R. I., rodená G. a rovnako mali jediného syna a dediča - otca žalobkyne D. I.. Dedičské konanie po zosn. D. I. bolo zastavené, žalobkyňa nebola na dedičské konanie predvolávaná. Tak starí rodičia žalobkyne ako aj rodičia žalobkyne žili v osade V., ktorá je súčasťou k.ú. U., pri katastrálnej hranici s k.ú. L. (t.č. na hranici okresov Banská Štiavnica a Žiar nad Hronom). Nehnuteľný majetok 4 pôvodných rodín žijúcich v V. bol vedený v pozemnoknižnej vložke č. XX vedenej pre k.ú. U. (ďalej len „P. XX“). Po smrti L. I. v roku 1929 zdedil na základe zápisu pod B XX (č.d. XXXX/XXXX) jeho podiel z majetku v P. XX jeho maloletý syn D. I.. Išlo o spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/16. V roku 1934 kúpila matka D. I. R. I., rod. G. ďalší spoluvlastnícky podiel z majetku v P. XX, čo sa na jej meno s poznámkou „vd.“ rozumej vdova, zapísalo pod B XX do P. XX. Išlo rovnako o spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1/16. P. Upovedomenia býv. Okresného národného výboru v Žiari nad Hronom zo dňa X.XX.XXXX číslo I. XX/XXX/XXXX-XX národný výbor prijíma ako dar ponuku nehnuteľností D. I. zo dňa XX.XX.XXXX v prospech „Československého socialistického štátu“, pričom malo ísť o nehnuteľnosti vedené v P. XX v celkovej výmere 12.37.28 ha, v spoluvlastníckom podiele 2/16 (ďalej len „Upovedomenie“). Žalobkyňa uviedla, že si nie je vedomá a ani jej otec nespomínal, že by v minulosti mal obdarovať štát svojím podielom po otcovi a podielom svojej matky (v roku 1971 stále žijúcej), uvedené by v danom období ani neprichádzalo do úvahy, nakoľko až do 80-tych rokov D. I. s matkou hospodárili na majetku vedenom na P. XX v osade V. ako maloroľníci, mali hospodárstvo s kravami a fyzicky obrábali, resp. s dobytkom spásali dané pozemky. Neprichádzalo by teda v úvahu, aby zdroj svojej obživy darovali štátu. Žalobkyňa obdržala Upovedomenie z katastra, keď zisťovala, čo sa stalo s majetkom po jej otcovi v P. XX. V záujme zistiť podrobnosti o Upovedomení, požiadala žalobkyňa prostredníctvom jej právneho zástupcu o dohľadanie celého spisu miestne príslušný štátny archív (ktorým je pre archiváciu spisov býv. ONV v Žiari nad Hronom Štátny archív v Banskej Bystrici, pracovisko Archív Kremnica). Z archívu však uviedli, že majú označený fond ONV v Žiari nad Hronom, odboru finančného, ale daný spis sa v ňom nenachádza. Dňa XX.XX.XXXX zomrela R. I. rod. G. a D. I. nahlásil do dedičského konania po nej majetok v rozsahu jej podielu 1/16 z P. XX v osade V.. Štátne notárstvo v Žiari nad Hronom v konaní vedenom pod sp.zn. D 22/89 prejednálo majetok z P. XX na D. I. ako jediného dediča a uvedené sa zapísalo na P. XX k bodu B XX ako poznámka k podielu pôvodnej vlastníčky R. I., rod. G.. Rozhodnutie štátneho notárstva nadobudlo právoplatnosť dňa 14.02.1989. V k.ú. U. bol schválený register obnovenej evidencie pozemkov (ROEP) rozhodnutím ROEP č. XXX-XX/XXXXXX zo dňa 12.2.2003 a pozemky z P. XX boli čiastočne zapísané v k.ú. U. a čiastočne boli polohovo spresnené do k.ú. L.. V k.ú. U. boli zapísané na listy vlastníctva č. XXX, XXX, XXX a XXX, pričom na podiel D. I., tak zdedeného po otcovi v roku 1930 (1/16), ako aj zdedeného po matke v roku 1989 (1/16) bola v rozsahu 2/16 zapísaná ako vlastníčka Slovenská republika - t.j. žalovaná, titulom Upovedomenia. Na listoch vlastníctva č. XXX, XXX a XXX je podiel 2/16 z Upovedomenia zlúčený s iným titulom žalovanej v rozsahu 1/12, ktorý nie je predmetom tohto konania. Na ostatných listoch vlastníctva je podiel titulom Upovedomenia zapísaný samostatne. V k.ú. L. bol schválený register obnovenej evidencie pozemkov (ROEP) rozhodnutím ROEP č. Z J./XX zo dňa 28.05.2008. V k.ú. L. boli zapísané na listy vlastníctva č. J. a XXXX, pričom rovnako tak ako v k.ú. U. na podiel D. I., tak zdedeného po otcovi v roku 1930 (1/16), ako aj zdedeného po matke v roku 1989 (1/16) bola v rozsahu 2/16 zapísaná ako vlastníčka Slovenská republika - t.j. žalovaná, titulom Upovedomenia.

3. V právnom posúdení veci žalobkyňa poukázal na to, že napriek dobe, kedy bolo spísané Upovedomenie, t.j. v dobe totalitného režimu, nemal štát v občianskoprávných vzťahoch privilegované

postavenie, ale bol si rovný s ostatnými účastníkmi občianskoprávných vzťahov a nebol teda „nad zákonom“. Zo zásady rovnosti podľa žalobkyne vyplýva, že na platné nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti sa tak v prípade štátu, ako aj v prípade ktoréhokoľvek iného subjektu, vyžadovalo splnenie zákonných požiadaviek. V prípade, že zákonom predpokladané podmienky na platný prevod vlastníctva splnené neboli, nedošlo k prevodu vlastníctva. Tak ako v súčasnosti, aj v čase vzniku Upovedomenia, je základným predpokladom prevodu vlastníctva existencia platného právneho úkonu. Žalobkyňa popierala existenciu vôle na dar štátu u D. I.. Ak by aj Upovedomenie zachytávalo pravdivé skutočnosti, nemožno uvažovať, že by došlo k platnému právnomu úkonu medzi D. I. a „Československým socialistickým štátom“ z dôvodov, že: Ponuka daru zo dňa 15.11.1971 nebola prijatá ihneď, ale podľa Upovedomenia až dňa 8.11.1976 (dátum Upovedomenia), t.j. so značným oneskorením od ponuky. Nakoľko ponuka daru bola prijatá oneskorene, v súlade s § 45 ods. 2 OZ vtedy účinného sa má za to, že k uzavretiu zmluvy medzi D. I. a štátom nedošlo. Ďalej v prípade Upovedomenia teda ponuka daru zo dňa 15.11.1971 a akceptácia daru zo dňa 8.11.1976 nie sú na tej istej listine, ako vyžaduje § 46 ods. 2 OZ vtedy účinného, ide teda o právny úkon, ktorý nie je vykonaný vo forme, ktorú vyžaduje zákon, t.j. právny úkon absolútne neplatný. Navyše aj v čase prevodu platila zásada Nemo plus iuris, t.j. že každý môže na iného previesť iba toľko práv, koľko sám má. V čase ponuky daru, t.j. 15.11.1971, žila matka D. I. R. I., rod. G.. Napriek tomu, že hospodárili spoločne, tak D. I. vlastnil iba 1/16 (dedičstvo po otcovi) a druhú 1/16 vlastnila až do svojej smrti jeho matka R. I., rod. G.. D. I. teda nemohol prevádzať na štát spoluvlastnícky podiel, ktorý nevlastnil. Nakoniec žalobkyňa poukázala na to, že v čase Upovedomenia teda existovala zákonná povinnosť zmluvu predložiť k registrácii štátneho notárstva, ktorá keď nenastala, nedošlo k prevodu vlastníctva. Štátne notárstvo Žiar nad Hronom v dedičskej veci po zosn. R. I., rod. G. pod sp.zn. D 22/89 na Upovedomenie (správne) neprihliadalo a jej podiel 1/16 riadne ako dedičstvo prejednálo na D. I., ako jediného dediča. Rozhodnutie o dedičstve nadobudlo právoplatnosť dňa 14.2.1989. V rámci konania ROEP toto právoplatné rozhodnutie akceptované (zapísané) nebolo, napriek tomu, že bolo súčasťou dokumentácie katastra. Pasívna legitímácia v tomto konaní podľa žalobkyne svedčí Slovenskej republike, pretože zápis Upovedomenia do katastra v prospech žalovanej aktuálne popiera dedičský nárok žalobkyne. V zmysle listov vlastníctva (v súlade s ustanoveniami zákona č. 330/1991 Zb. a zákona č. 180/1995 Z.z.) je v prípade pozemkov žalovanej rozdelená správa medzi SPF a Lesy SR, podľa druhu pozemku. K otázke existencie naliehavého právneho záujmu žalobkyňa uviedla, že aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobkyňou a žalovanou je daný v tom, že žalobkyňa kvalifikovane spochybňuje právny titul, ktorým mala žalovaná nadobudnúť spoluvlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam na úkor podielu, ktorý by inak patril do dedičstva po otcovi žalobkyne. Nakoľko žalovaná je v katastri nehnuteľnosti vedená ako vlastníčka, má žalobkyňa v súlade s § 137 písm. c) CSP naliehavý právny záujem na tomto konaní a takomto určení, lebo v prípade úspechu žalobkyne sa určovací výrok takého rozhodnutia stáva podkladom pre zmenu zápisu v katastri nehnuteľností. Nehnuteľnosti, ktoré neboli v čase dedičského konania po zosn. D. I. ako dedičstvo prejednané, patria do dedičstva po tomto zosnulom vlastníčkovi a na podklade tohto rozsudku po ňom prebehne dodatočné dedičské konanie.

4. LESY Slovenskej republiky, štátny podnik (ďalej len „Lesy SR“) vo vyjadrení k žalobe zo dňa 03.10.2019 poukázali na to, že žalobkyňa v žalobe namietala existenciu vôle D. I. darovať štátu majetok, bez toho, aby preukázala, či a aká pohnútkou D. I. viedla k predloženiu oferty, keďže s ponúknutým majetkom mohli byť spojené nejaké záväzky alebo povinnosti. Vyjadrili názor, že až preskúmaním ponuky D. I., ktorá predchádzala prijatiu ponuky daru, možno zistiť, či žalobkyňou namietaná neplatnosť prevodu majetku v prospech štátu je dôvodná. Je podľa nich potrebné, aby žalobkyňa tvrdený nárok - vlastníctvo k nehnuteľnostiam riadne preukázala. Za súčasného skutkového stavu navrhli žalobu žalobkyne zamietnuť a žalovanému priznať nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

5. Slovenský pozemkový fond (ďalej len „SPF“) vo vyjadrení zo dňa 30.09.2019 namietol nedostatok naliehavého právneho záujmu na žalobkyňou požadovanom určení a to z dôvodu, že ochranu práva bolo možné dosiahnuť postupom podľa reštitučných predpisov. SPF poukázalo na závery Najvyššieho súdu Českej republiky, ktorý v rozsudku sp. zn. XX Cdo/154/2006, uviedol: „Žalobou o určenie vlastníckeho práva nemožno obchádzať zmysel a účel reštitučného zákonodarstva. Len prostredníctvom reštitučných predpisov možno dosiahnuť spochybenie z právneho aktu alebo určenia následkov jeho neexistencie“. Obdobne v rozhodnutí sp. zn. 2005 28Cdo 814/2005 uviedol: „D. osoba, ktorej nehnuteľnosť prevzal štát v rozhodnej dobe (25.2.1948 - XX.X.XXXX) bez právneho dôvodu sa nemôže domáhať ochrany vlastníckeho práva podľa všeobecných predpisov (najmä podľa § 126 ods. 1. OZ) a to ani formou určenia vlastníckeho práva podľa § 80, písm. c) OSP, ak mohla žiadať o vydanie

veci podľa predpisov reštitučnej povahy. To platí aj v prípade, keď oprávnená osoba tento nárok uplatnila, ale o ktorom nebolo ešte rozhodnuté v reštitučnom konaní“. P. SPF je preto možné vyvodiť právny záver, že „určovacia“ žaloba žalobkyne v danom prípade znamená narušenie právnej istoty na strane terajšieho vlastníka - štátu, ktorý vlastnícke právo získal podľa vtedy platných právnych predpisov. Z dôkazov predložených v žalobe, najmä z „Upovedomenia“ je možné sa odôvodnene domnievať, že tomuto dokumentu muselo predchádzať iné rozhodnutie správneho orgánu, ktoré žalobkyňa nepredložila. Z predloženého dokumentu je tiež zrejmé, že v minulosti právny predchodca žalobkyne D. I. zrealizoval jednostranný právny úkon dňa 15.11.1971 - ponuku nehnuteľnosti. Z praxe žalovanej SR - SPF je možné spomenúť prípady, kde obdobným spôsobom sa v minulosti kompenzovali záväzky fyzických osôb voči predchádzajúcemu štátnemu útvaru ČSSR (napr. Štátnej banke československej). Z textácie citovaného dokumentu však vyplýva, že tento je akceptáciou ponuky a notifikáciou, resp. oznámením dotknutým inštitúciám, pre ktoré má táto skutočnosť význam. Čiže je dôvodný predpoklad, že ešte by bolo možné dohľadať k tomuto sporu dokumenty na Obecnom úrade U. (predtým MNV), Katastrálnom úrade OÚ Žiar nad Hronom (predtým Stredisko geodézie pre okres Žiar nad Hronom), ergo napriek negatívnemu stanovisku Štátneho archívu v Banskej Bystrici, pracovisko Kremnica zo dňa 28.1.2019 sa domnieval, že žalobkyňa nevyužila všetky možnosti, ktoré je možné od nej spravodlivo požadovať na úplné zistenie relevantných skutočností a preto navrhol, aby súd v záujme zistenia materiálnej pravdy, dožiadal v predmetnej veci vyššie uvedené inštitúcie, ako aj centrálny Štátny Archív na Drotárskej ulici v Bratislave. Na základe uvedeného žiadal o doplnenie a vykonanie vyššie navrhovaných dôkazov. V prípade ich absencie, ergo za súčasného skutkového stavu žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

6. Žalobkyňa v replike zo dňa 06.12.2019 k naliehavému právnemu záujmu žalobkyne na požadovanom určení uviedol, že aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobkyňou a žalovanou je evidentný v tom, že žalobkyňa napriek tomu, že je jedinou dedičkou po vlastníkovi predmetných nehnuteľností (ktorý vlastnícke právo nikdy právom predpokladaným spôsobom nestratil), nemôže dosiahnuť zápis vlastníctva v katastri na svoje meno. Na základe zápisu vlastníctva týchto nehnuteľností v prospech žalovanej v súčasnosti nemôže byť predmetný pozemok prejednaný v dodatočnom dedičskom konaní po zosn. D. I., nakoľko zápis je už vedený iba na žalovanú. Takýto konkurujúci zápis vlastníctva na základe neplatných resp. neexistujúcich právnych titulov je možné odstrániť jedine autoritatívnym výrokom súdu, ktorý sa následne stane i podkladom pre zápis do katastra nehnuteľností. Túto tézu potvrdzuje i súdna prax, ktorá sa ustálila na tom, že naliehavý právny záujem na určení vlastníctva k nehnuteľnosti je voči žalovanému daný vždy tam, kde je žalovaný zapísaný v katastri nehnuteľností ako jej vlastník, lebo rozhodnutie súdu môže byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností (rozhodnutie NS SR sp.zn. 1 Cdo 3/2003 publikované v Zo súdnej praxe pod č. 4/2003, podobne aj rozhodnutie NS SR sp.zn. 6 Cdo 179/2010, podľa ktorého „V predmetnej veci bol naliehavý právny záujem žalobcu na určovacej žalobe daný jej spôsobilosťou byť podkladom pre zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností tak, aby zodpovedal skutočnému stavu.“). Žalobkyňa nesúhlasila s tým, že právne vzťahy žalobkyne resp. jej otca, by boli dotknuté dávno v minulosti. Upovedomenie ONV v Žiari nad Hronom č. I. XX/XXX/XXXX - 12 je síce zo dňa X.XX.XXXX, ale nikdy nebolo zapísané do pozemkovej knihy - napriek tomu, že v inom prípade (napr. ohľadne k.ú. Z., ktorý je vedený na tun. súde pod sp.zn. 9C 16/2019), bolo obdobné upovedomenie riadne vpísané do pozemkovej knihy. Štát si v danom prípade nesplnil svoju zákonnú povinnosť a nepredložil Upovedomenie k zápisu do evidencie nehnuteľností, zrejme preto, lebo ho sám považoval za vadné. P. XX teda až do ROEP-u deklarovala ako vlastníka otca žalobkyne. Za vlastníka nepovažovali žalovanú ani štátne orgány, ktoré predkladali podklady pre dedičské konanie a prejednávali dedičstvo po starej matke žalobkyne R. I., rod. G., ktoré aj v roku 1989 vychádzali z toho, že žalovaná vlastnícke právo nenadobudla a potvrdili dedenie sporných nehnuteľností rozhodnutím (pripojeným ako dôkaz č. 8 k žalobe) otcovi žalobkyne (a jeho vlastnícke právo bolo zapísané k podielu pod B XX v P. č. XX). Vlastnícke právo žalobkyne bolo spochybnené až v konaniach ROEP, kedy si žalovaná na základe Upovedomenia nechala zapísať svoje vlastnícke právo, pričom ROEP a dokončil v k.ú. U. v roku 2003 a v k.ú. L. v roku 2008, teda nie v dávnej minulosti. Žalobkyňa nemohla postupovať podľa reštitučných predpisov preto, pretože nestratila vlastnícke právo v tzv. rozhodnom období, čiže v období totalitného štátneho zriadenia (od roku 1948 - 1989). Reštitučnými predpismi ohľadne poľnohospodárskej a lesnej pôdy (zákon č. 229/1991 Zb. a zákon č. 503/2003 Z.z.) totiž štát kompenzoval stratu vlastníckeho práva výhradne vtedy, ak došlo k strate vlastníctva v rozhodnom období. V danom prípade však si štát uplatnil vlastnícky nárok a došlo k zápisu štátu ako vlastníka až v ROEPoch v rokoch 2003 a 2008, t.j. mimo rozhodného obdobia. Do tej doby akceptovali štátne orgány ako vlastníkov právnych

predchodcov žalobkyne, jej otca a starú matku. Nakoľko prevod vlastníctva na štát nebol zapísaný v katastri nehnuteľností, žalobkyňa ako reštituentka by ani nemala ako preukázať reštitučný nárok. V reštitúcii sa možno domáhať náhrady ujmy za prevody, ktoré boli síce nespravodlivé, ale boli platné, t.j. za prevody či prechody vlastníctva, ktoré reálne nastali, boli platné a dovŕšené. Nie je reštitučným titulom prevod, ktorý sa prieči aj v tom čase platnému právnomu poriadku. Žalovaná sa odvoláva na českú judikatúru. Treba bez ohľadu na českú judikatúru uviesť, že túto otázku má slovenská judikatúra vyriešenú v prospech žalobcov. Žalobkyňa poukázala na rozhodnutia najvyšších súdnych autorít, podľa ktorých sa Ústavný súd už v minulosti zaoberal otázkou, či slovenský právny poriadok nevyklučuje uplatnenie práv určovacou žalobou za súčasnej existencie reštitučného zákonodarstva v prípade, ak si žalobca, ktorý nevyužil možnosť uplatniť si svoj nárok na základe reštitučných predpisov, podal žalobu, ktorou žiadal určiť, teda deklarovať existenciu svojho vlastníckeho práva (II. ÚS 2XX/09). S odkazom na svoju staršiu rozhodovaciu prax dospel k záveru, že reštitučné predpisy neboli vydané pre ten účel, aby spôsobili zánik vlastníckeho práva oprávnených osôb, ale aby im uľahčili obnovenie tohto vlastníckeho práva. Preto, ak došlo k zabratiu majetku štátom bez právneho dôvodu, osoba nestratila svoj vlastnícky vzťah k tomuto majetku a nič nebráni tomu, aby sa svojho nároku, resp. finančnej náhrady domáhala žalobou opierajúcou sa o všeobecné predpisy občianskeho práva [podľa nástrojov ochrany vlastníckeho práva - žalôb určovacích, vindikačných (na vydanie vecí), negatívnych a pod. (III. ÚS 178/06)]. Žalobkyňa ďalej poprela, že by otec žalobkyne mal voči štátu nejaké záväzky a povinnosti, ktoré by sa plnili formou daru štátu. Darovanie je vždy bezodplatný právny úkon, t.j. nemôže ním dochádzať k nejakému započítaniu dlhu. Miestne príslušný archív pre archiváciu listín v rámci okresu Žiar nad Hronom (t.j. kam patril ONV Žiar nad Hronom, o ktorého spis sa jedná) je Štátny archív Banská Bystrica, pobočka Kremnica. Túto inštitúciu žalobkyňa dopytovala s tým, že daný spis sa u nich nenachádza. Treba pripustiť, že listiny, o ktorých existencii sa domnieva žalovaná, neexistujú, prípadne neboli zachované. Treba však rovnako pripustiť, že proces „darovania“ nehnuteľností štátu, je odrazom doby, v ktorej bol vyhotovený, kedy v prípade nehnuteľností bola štátna evidencia a úradný postup štátnych orgánov nedokonalý, pretože vlastnícke právo občanov bolo systematicky a zámerne potláčané v prospech iných, „vyšších“ spoločenských (socialistických) záujmov. Uvedené korešponduje s názorom Ústavného súdu SR, podľa ktorého pre minulý režim boli príznačné nedostatky vtedajšej legislatívy, ale najmä často sa vyskytujúca svojvôľa vtedajších štátnych a iných orgánov pri uplatňovaní moci (por. III. ÚS 185/2010, II. ÚS 7/2014, II. ÚS 562/2015). Žalobkyňa vyslovila názor, že svoj nárok preukázala a rovnako preukázala, že prevod vlastníctva na žalovanú nebol v súlade so zákonom. Nakoľko je zrejmé, že nedošlo k prevodu vlastníctva na štát, tak ostáva zachované vlastnícke právo pôvodného vlastníka, resp. žalobkyne ako jeho dediča. Žalobkyňa teda kvalifikovane spochybnila vlastnícke právo žalovanej a teda práve žalovaná, pokiaľ trvá na tom, že jej vlastnícke právo v katastri nehnuteľností je v súlade so stavom právnym, má povinnosť nadobudnutie svojho vlastníckeho práva súdu preukázať. Od každého vlastníka možno spravodlivo žiadať, aby v prípade pochybností o nadobudnutí jeho vlastníctva svoje vlastnícke právo preukázal. Zásada civilného procesu, podľa ktorej žalobca tvrdil a dokazoval a žalovanému stačilo popierať, je od účinnosti CSP prekonaná - každá strana nesie dôkazné bremeno svojich vlastných tvrdení (por. čl. 8 CSP).

7. Lesy SR v duplike zo dňa 10.01.2020 zotrvali na tvrdení, že dôkazné bremeno v časti preukázania absencie vôle D. I. darovať štátu majetok je na strane, ktorá túto skutočnosť tvrdí, a teda na žalobkyňu, ktorá doposiaľ nepreukázala, že vôľa D. I. darovať štátu majetok nebola daná, a teda že Upovedomenie ako prijatie ponuky by bolo v rozpore s ust. §§ 30 a XX zák. č. 156/1975 Zb. o správe národného majetku.

8. Na súdnom pojednávaní konanom dňa 09.11.2021 právny zástupca žalobkyne zotrval na podanej žalobe. Zdôraznil, že medzi stranami nie je sporné to, že právni predchodcovia žalobkyne D. I. a stará matka R. I., rod. G. boli spoluvlastníkmi sporných nehnuteľností. Vlastnícke právo je riadne zapísané v pozemkovej knihe a vyplýva z príslušných listín. Ďalej zdôraznil, že nemohlo toto vlastnícke právo zaniknúť na základe neplatných právnych úkonov v prospech štátu. Aj keď sa nepodarilo dohľadať existujúci spis ONV v Žiari nad Hronom, tak už zo samotného textu tohto upovedomenia, ktoré je súčasťou spisu je dostatočne a nesporne preukázaný výrazný časový odstup medzi ponukou a prijatím ponuky s tým, že nie je teda pre rozhodnutie súdu ani tak podstatné, že či existovala D. I. podpísaná písomná listina o vykonaní tejto ponuky. Žalobkyňa o jej existencii nemá akúkoľvek vedomosť. Uviedol, že každý vlastník je povinný evidovať a archivovať doklady svedčiace o riadnom nadobudnutí jeho vlastníckeho práva, preto si myslí, že to, že štát nezachoval tento spis podľa príslušných ustanovení o archívoch a registratúrach by nemalo byť vykladané na ťarchu žalobkyne, avšak malo by to byť vykladané na ťarchu štátu, nakoľko možno likvidáciou alebo stratou tohto spisu sa štát nesprával k

daným nehnuteľnosťami ako vlastníkom a tým pádom sám zodpovedá za to, že v súčasnosti je v dôkaznej núdzi. Poprel, že by došlo k dokonaniu aktu darovania v súlade s právnymi predpismi platnými a účinnými v tej dobe.

9. Prítomný zástupca SPF na súdnom pojednávaní zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a žiadal žalobu zamietnuť. Poukázal na podstatný fakt, ktorým je, že žalobkyňa neunesla dôkaznú situáciu hlavne, ktorá sa týka prejavu obsahu vôle p. I., pretože dôkazy, z ktorými disponuje v tomto súdnom spore potvrdzujú vlastníctvo SR, či už v správe SPF alebo v správe Lesy SR. Ďalšia vec je, ktorá je žalobou vytykaná je to, že štát prijal tento dar s odstupom nejakého časového intervalu. To nechal na zhodnotenie súdom. Podstatné podľa neho je ale to, že práve tento časový interval poukazuje na to, že došlo tu k viacerým právnym úkonom min. dvom. Poukázal na viaceré judikáty súdov, v zmysle ktorých s časovým odstupom, ako je v tomto prípade 50 rokov, nie je celkom možné zadovážiť kompletne portfólio dôkazov a dokladov. Treba vychádzať z toho kontextu tých dokladov, ktoré sa aspoň podarilo dohľadať a posúdiť tú situáciu komplexne. P. jeho názoru došlo k dokonaniu darovacieho aktu v prospech.

10. Prítomný zástupca Lesov SR na súdnom pojednávaní navrhol súdu žalobu v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú, najmä z dôvodu, že žalobkyňa sa nepodarilo preukázať vlastnícke právo. P. jeho právneho názoru štát na základe upovedomenia zo dňa 08.11.1976 dokonil nejaký administratívny proces nadobúdania vlastníckeho práva v súlade s vtedy platnými právnymi normami. Poukázal na vyhlášku č. 156/1975, z ktorej z § 29 a 30 vyplýva spôsob a forma akou štát nadobúda vlastníctvo, v prípade ak sa vtedy občan rozhodol ho dať, darovať štátu. Výslovne je v tejto vyhláške uvedené v § 29, že ustanovenia občiansko právnych predpisov sa vzťahujú na nadobúdanie vlastníckeho práva štátom v prípade odplatného prevodu. V prípade bezodplatného prevodu sa tento vzťah riadil § 30 a nasledovnými, ktorý vyslovne uvádzal, že sa toto nadobúdanie deje formou podľa Občianskeho zákonníka, ale ustanovoval, že musí byť urobený v písomnej forme a nejakú podmienku, že by to malo byť na jednej listine neustanovoval. Preto nesúhlasil s právnou argumentáciou žalobkyne, že mal byť vyhotovený jeden dokument, ktorý mal byť na jednej listine podpísaný, pretože z tejto vyhlášky to nevyplývalo. Ďalej sa nestotožnil s právnou argumentáciou, že bola potrebná registrácia štátnym notárstvom. Bol toho názoru, že daný vzťah sa primárne spravoval normami verejného práva, ktoré najmä v tejto danej vyhláške ustanovoval spôsob nadobudnutia vlastníctva štátom a mal za to, že bol dodržaný. Vzhľadom na uvedené mal za to, že žalobkyňa nepreukázala vlastnícke právo a žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

11. Súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu súdneho spisu a to: žaloba č.l. 3, plnomocenstvo právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 24.08.2018 č.l. 8, uznesenie tunajšieho súdu 21D/100/2017-120 č.l. 9, list k veci Dnot 344/99 č.l. 11, výpis z pozemno knižnej vložky č. XX k.ú. U. č.l. XX, upovedomenie ONV v Žiari nad Hronom č. I. XX/XXX/XXXX-XX zo dňa 08.11.1976 č.l. 17, oznámenie Ministerstva vnútra SR, štátny archív v Banskej Bystrici zo dňa 28.01.2019 č.l. 18, rozhodnutie Štátneho notárstva v Žiari nad Hronom D22/89 zo dňa 14.02.1986 č.l. 19, výpisy z Katastra nehnuteľností k.ú. U. a to LV č. XXX č.l. 20, LV XXX č.l. 22, LV XXX č.l. 23, LV č. XXXX k.ú. L. č.l. 24 a výpis LV č. XXXX k.ú. L. č.l. 26. Ďalej vyjadrením právnej zástupkyne žalovaného v 2/ rade zo dňa XX.XX.XXXX č.l. 40, vyjadrenie žalovaného v 1/ rade zo dňa 30.09.2019 č.l. 46, vyjadrenie právneho zástupcu žalobkyne zo dňa 06.12.2019 č.l. 56, vyjadrenie žalovaného v 2/ rade zo dňa 10.01.2020 č.l. 66, oznámenie o zániku právneho zastúpenia právneho zástupcu žalovaného v 2/ rade č.l. 75, predloženie vyjadrenia Štátneho archívu a návrh na pripojenie súdneho spisu zo dňa 06.07.2020 č.l. 89, e-mailly zo dňa 09.07.2020 Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Banskej Bystrici č.l. 90, oznam Okresného úradu Žiar nad Hronom, Katastrálny odbor zo dňa 09.07.2020 č.l. 92, odpoveď Obce U. zo dňa 13.09.2020 č.l. 93, odpoveď Okresného úradu Banská Štiavnica, Katastrálny odbor zo dňa 15.07.2020 č.l. 95, informácia z Ministerstva vnútra SR, Slovenský národný archív Bratislava zo dňa 16.07.2020 č.l. 106 a pripojenými spismi tunajšieho súdu sp. zn. 10D1284/1996 a sp. zn. 9C 16/2019 a zistil nasledovný skutkový stav.

12. V pozemnoknižnej vložke č. XX vedenej pre k.ú. U. je v časti „B. Vlastníctvo“ pod radovým č. XX zapísané vlastníctvo v prospech L. I. v spoluvlastníckom podiele 1/16 a pod radovým č. XX zapísané vlastníctvo v prospech R. I. rodenej G. v spoluvlastníckom podiele 1/16 k tam zapísaným nehnuteľnostiam - pozemkom par. č. XXX až parc. č. XXX.

13. V zmysle Upovedomenia Okresného národného výboru v Žiari nad Hronom zo dňa 08.11.1976 číslo I. 86/229/1975-12 okresný národný výbor odbor finančný v Žiari nad Hronom v zmysle ustanovenia §§

21. V zmysle výpisu z LV č. XXXX, k.ú. L., obec Z. B., vlastníkom pozemku parc. č. E-KN XXX/X - orná pôda o výmere 278 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 854 m², E-KN XXX/XX - lesný pozemok o výmere 6 m², je pod B 6 zapísaná Slovenská republika. Titul nadobudnutia: P. XX - I. XX/XXX/XXXX-XX a následne §§ 1, 17 a 22 zák. 229/91Zb.: Rozhodnutie Správy katastra v žiari nad Hronom č. Z 1712/06 zo dňa 28.5.2008 - ROEP.

22. V zmysle výpisu z LV č. XXXX, k.ú. L., obec Z. B., vlastníkom pozemku parc. č. E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 78 m², E-KN XXX/XX - lesný pozemok o výmere 2.461 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 379 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 685 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 228 m², E-KN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 226 m², je pod B 6 zapísaná Slovenská republika, správca: LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica. Titul nadobudnutia: zák. č. 80/1998Z.z., Rozhodnutie Správy katastra v žiari nad Hronom č. Z 1712/06 zo dňa 28.5.2008 - ROEP.

23. V zmysle Oznámenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Štátny archív v Banskej Bystrici zo dňa 28.01.2019 im spis na meno D. I. nebol odovzdaný do trvalej archívnej úschovy. Požadovaný dokument - spis č. I. XX/XXX/XXXX vyhľadávali aj v numerických spisoch s negatívnym výsledkom.

24. V zmysle odpovede obce U. zo dňa 13.07.2020 obec U. nevlastní spis. č. I. XX/XXX/XXXX na meno D. I. (nar. XX.XX.XXXX) vo veci pozemkov v k.ú. U., evidovaných v pozemnoknižnej vložke č.XX, s pare.č. XXX až XXX.

25. V zmysle listu Okresného úradu Banská Štiavnica, katastrálny odbor, zo dňa 17.05.2020 v katastri nehnuteľností spis. č. I. XX/XXX/XXXX v katastrálnom území U. neevidujú a nie je ani uvedený v pkn. VI. XX v k.ú. U..

26. P. § 137 písm. c) zákona č 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

27. V prvom rade sa súd zaoberal existenciou naliehavého právneho záujmu žalobcov na požadovanom určení. Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby, musí byť naliehavý v tom zmysle, že vyhovením žalobe bude možné odstrániť spornosť určitého právneho vzťahu a ochranu práv žalobcu alebo jeho oprávnených záujmov. Súdna prax vychádza z toho, že: (1) naliehavý právny záujem sa viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáhal) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva alebo právnej neistoty, (2) tento záujem je daný vtedy, pokiaľ by bez súdom vysloveného určenia bolo buď ohrozené právo žalobcu alebo by sa jeho právne postavenie stalo neisté, (3) záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá posúdenie, či podaná určovacia žaloba je vhodný (správne zvolený a prípustný) procesný nástroj ochrany jeho práva, (4) naliehavý právny záujem je daný tiež vtedy, ak sa určovacou žalobou vytvorí pevný právny základ pre vzťahy účastníkov a predíde prípadným ďalším sporom, (5) naliehavý právny záujem je spravidla daný všade tam, kde rozhodnutie súdu bude podkladom pre zápis do katastra nehnuteľností, (6) naliehavý právny záujem na určení, či tu právny vzťah alebo právo je, či nie je, môže mať aj tretia osoba (na samom úkone alebo právnom vzťahu bezprostredne nezúčastnená), pokiaľ preukáže, že požadovaným určením sa priaznivo ovplyvní (zlepší) jej právne postavenie (rozsudok NS SR spis. zn. 1 VCdo 1/2017). Naliehavý právny záujem na určení je daný najmä tam, kde je aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia, pričom nezáleží na tom, ako táto neistota vznikla. Bez takého určenia by bolo ohrozené či porušené žalobcovo právo, alebo by sa bez tohto určenia jeho právne postavenie stalo neistým (R 17/1972, R XX/XXXX). Aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobkyňou a žalovanou spočíva v tom, že žalobkyňa kvalifikovane spochybnila právny titul, ktorým mala žalovaná nadobudnúť spoluvlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam a napriek tomu, že je dedičkou po spoluvlastníkoch predmetných nehnuteľností, v súčasnosti nemôžu byť príslušné spoluvlastnícke podiely na predmetných nehnuteľnostiach prejednané v dodatočnom dedičskom konaní po D. I., zosnulom dňa XX.XX.XXXX, nakoľko zápisy v katastri nehnuteľností sú vedené na žalovanú. Takýto konkurujúci zápis vlastníctva na základe neplatného právneho titulu je možné odstrániť jedine autoritatívnym výrokom súdu, ktorý sa následne stane i podkladom pre dodatočné dedičské konanie a následne i pre zápis do katastra nehnuteľností, a preto súd dospel k záveru, že naliehavý právny

záujem na požadovanom určení je v danom prípade daný. Žaloba o určenie vlastníckeho práva je v danom prípade prípustná, a to aj napriek existencii reštitučného zákonodarstva, nakoľko podaním takejto žaloby nedochádza k jeho obchádzaniu, ale sa jedná o využitie zákonnej možnosti domáhať sa ochrany žalobkyňou tvrdeného vlastníckeho práva procesne akceptovateľným spôsobom.

28. P. § 8 ods. 2 zákona č. 109/1964 Zb. Hospodársky zákonník v znení účinnom do 21.12.1982 (ďalej len „Hospodársky zákonník“), socialistickým spoločenským vlastníctvom je štátne vlastníctvo, družstevné vlastníctvo, ako aj vlastníctvo spoločenských a iných socialistických organizácií.

29. P. § 11 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka, ak sa do socialistického spoločenského vlastníctva nadobúda vec zmluvou, prechádza vlastnícke právo, ak nie je ustanovené alebo dohodnuté inak, prevzatím veci.

30. P. § 23 ods. 2 Hospodárskeho zákonníka, požiadavka písomnej formy sa splní aj vtedy, ak sa prejavy vôle urobili v rôznych listinách, najmä v listoch, alebo ak sa urobili ďalekopisom. Telegram sa považuje za písomné oznámenie len vtedy, ak ho odosielateľ bez zbytočného odkladu listom potvrdí.

XX. P. § 24 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka, právne úkony socialistických organizácií sú neplatné, ak sú v rozpore s právnymi predpismi alebo ich účel obchádzajú alebo sú v rozpore so zásadami hospodárskej politiky Československej socialistickej republiky alebo ak ich predmetom je nemožné plnenie. Plnenie nie je nemožné, ak ho možno uskutočniť len za sťažených podmienok alebo s väčšími nákladmi alebo až po určenom čase.

32. P. § XX ods. 1 vyhlášky Ministerstva financií č. 104/1966 Zb. o správe národného majetku účinnej do XX.12.1975, na prijatie ponuky bezodplatného prevodu majetku do štátneho socialistického vlastníctva od občanov a iných organizácií než socialistických je s výnimkou ďalej uvedených prípadov príslušný iba okresný národný výbor, v obvode ktorého je predmet ponuky alebo jeho prevažná časť, pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú inak. 23) Prijatím ponuky prechádza majetok do štátneho socialistického vlastníctva a do dočasnej správy tohto okresného národného výboru podľa § 65 ods. 3 zákonníka.

33. P. § 32 ods. 1 vyhlášky Ministerstva financií č. 104/1966 Zb. o správe národného majetku účinnej do XX.12.1975, ponuka i prijatie ponuky bezodplatného prevodu majetku do štátneho socialistického vlastníctva musí sa stať v písomnej forme.

34. P. § 30 ods. 1 vyhlášky Federálneho ministerstva financií č. 156/1975 Zb. o správe národného majetku, na prijatie ponuky bezodplatného prevodu vecí do štátneho socialistického vlastníctva od občanov a iných organizácií než socialistických je, s výnimkou ďalej uvedených prípadov, príslušný iba okresný národný výbor, v obvode ktorého je predmet ponuky alebo jeho prevažná časť, pokiaľ osobitné predpisy neustanovujú inak. 49) Prijatím ponuky prechádza vec do štátneho socialistického vlastníctva a do dočasnej správy tohto okresného národného výboru.

35. P. § XX ods. 1 vyhlášky Federálneho ministerstva financií č. 156/1975 Zb. o správe národného majetku, ponuka i prijatie ponuky bezodplatného prevodu vecí sa musí stať v písomnej forme.

36. P. § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom do XX.12.1982 (ďalej len „Občiansky zákonník“), neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči záujmom spoločnosti.

37. P. § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

38. P. § 45 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (1) Návrh na uzavretie zmluvy treba prijať v lehote určenej navrhovateľom. Ak lehota nie je určená, treba návrh prijať ihneď, ak účastníci konajú priamo; inak ho treba prijať bez zbytočného odkladu. Návrh je prijatý okamihom, keď prijatie návrhu došlo navrhovateľovi. (2) K uzavretiu zmluvy nedôjde, ak je návrh prijatý oneskorene alebo ak druhý účastník požaduje zmenu; takýto prejav je novým návrhom.

podľa § XX a § 32 vyhlášky U. financií č. XXX/XXXX Zb. o správe národného majetku, pre rozpor s právnymi predpismi v zmysle § 24 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka taktiež neplatné.

44. Pokiaľ by sme nadobúdaci titul žalovanej o bezodplatnom prevode nehnuteľností do štátneho socialistického vlastníctva v zmysle Upovedomenia Okresného národného výboru v Žiari nad Hronom zo dňa 08.11.1976 číslo I. XX/XXX/XXXX-XX posudzovali podľa §-u 407 Občianskeho zákonníka, ktorý sa na vec „poľažne“ vzťahoval a všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka o právnych úkonoch, takto uzatvorená darovacia zmluva by bola v zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným právnym úkonom z dôvodu nedodžania zákonom predpísanej formy. Z dôvodu absencie prejavu vôle darcu v písomnej forme nebola dodržaná písomná forma darovacej zmluvy vyžadovaná v zmysle § 407 ods. 2 Občianskeho zákonníka a ani požiadavka písomnej formy zmlúv o prevodoch nehnuteľností vyplývajúca z ustanovenia § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O neplatný právny úkon ide aj v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pretože sa jedná o právny úkon, ktorý svojím obsahom odporuje zákonu. V rozpore s § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka prejavy účastníkov darovacej zmluvy, ako zmluvy o prevode nehnuteľnosti, nie sú na tej istej listine. K platnému uzatvoreniu zmluvy nemohlo dôjsť ani podľa § 45 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu oneskoreného prijatia návrhu návrh na uzavretie zmluvy zo dňa 15.11.1971, ku ktorému došlo až 08.11.1976. Nakoniec nebola splnená ani ďalšia podmienka prechodu vlastníctva na žalovanú, ktorou bola v zmysle § 134 ods. 2 Občianskeho zákonníka registrácia zmluvy o prevode nehnuteľnosti štátnym notárstvom.

45. Vzhľadom k tomu, že D. I., ako právny predchodca žalobkyne, nadobudol k predmetným nehnuteľnostiam pôvodne zapísaným v pozemnoknižnej vložke č. XX vedenej pre k.ú. U. ako par. č. XXX až parc. č. XXX vlastnícke právo v príslušných spoluvlastníckych podieloch (vo výške 1/16 a 1/16) v súlade so zákonom, jeho vlastnícke právo požíva právnu ochranu, a preto nemohol byť svojho vlastníctva zbavený inak ako zákonom stanoveným spôsobom, k čomu v danom prípade nedošlo. V konaní bolo preukázané, že bezodplatný prevod uvedených nehnuteľností do vlastníctva žalovanej sa neuskutočnil v súlade s vtedy platnou právnou úpravou. Keďže zápis vlastníckeho práva žalovanej popiera dedičský nárok žalobkyne, súd na základe vykonaného dokazovania a vyššie uskutočneného právneho posúdenia podanej žalobe v plnom rozsahu vyhovel a vo výroku tohto rozhodnutia určil, že predmetné nehnuteľnosti v spoluvlastníckom podiele 2/16 patria do dedičstva po zosnulom D. I. rod. I., nar. XX.XX.XXXX, zosn. dňa XX.XX.XXXX, naposledy bytom U. 34.

46. P. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

P. § 257 ods. 1 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

P. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

47. O trovách konania žalobkyň voči žalovanej súd rozhodol podľa § 257 CSP, a to z dôvodov hodných osobitného zreteľa, spočívajúcich v tom, že žalobkyňa si voči žalovanej právo na náhradu trov konania neuplatnila a žalovaná svojím konaním nezadala dôvod na podanie žaloby, súd o nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žalobkyň nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Pokiaľ sa oprávnená osoba účinne vzdala odvolania, odvolanie už nemôže neskôr podať. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.